

Giacomo Scotti

SRCE ŽIVLJENJA

Giacomo Scotti je bil rojen leta 1928 v mestu Saviano pri Napoliju. Potem pa se je odločil, da zapusti Italijo in se preseli v Jugoslavijo (na Reko). Tam je delal kot kulturni delavec na raznih področjih, na hrvaškem in italijanskem, predvsem pa kot pesnik, prevajalec, pisatelj, časnikar in zgodovinar.

Toda Scotti je pomemben predvsem kot pesnik in prevajalec. Imel pa je zmeraj dve domovini: na eni in drugi strani Jadranskega morja. Prevajal je Italijane v hrvaški in srbski jezik, pesnike in pisatelje iz nekdanje Jugoslavije pa v italijanščino.

Za njegove izbrane pesmi, ki imajo gornji naslov, sta dva avtorja napisala krajši študiji o Scottijevem delu: Vesna Parun in Ugo Piscopo, njegovo bibliografijo pa je sestavil Bruno Maier. V njej beremo, da je bil Scotti časnikar, pesnik in pripovednik. Z raznimi prispevki je sodeloval še v raznih španskih in argentinskih revijah, predvsem pa v italijanskih, kakor tudi v publikacijah, ki so redno ali občasno izhajale pri raznih založbah v Jugoslaviji (v Srbiji, na Hrvaškem, v Sloveniji in v Makedoniji). Prevedel je tudi več naših pomembnejših pesnikov in izdal med drugim naslednje antologije: Povojna jugoslovanska umetnost in literatura (1962), Srbski pesniki (1964), Makedonska poezija (1965), Nova jugoslovanska poezija (1968), Senca minaretov (1970), pa še izbrane pesmi in prozo Mateje Matevskega, Antea Popovskega, Slavka Janevskega, Kosta Racina, Marina Franičevića, Desanke Maksimović, Vladimira Čerkeza, Draga Ivaniševića, Cirila Zlobca, Dragutina Tadijanovića, Miroslava Krleža, Radivoja Pešića, Borisa Višinskega in Miodraga Bulatovića. Skupaj z Alijem Podrimjo sta prevedla nekaj izbranih pesmi albanskih pesnikov v italijanščino. Za razne italijanske revije pa je Scotti prevedel in objavil tudi veliko pesmi slovenskih, hrvaških in srbskih pesnikov, obenem pa prevajal za razne naše revije sodobne italijanske pesnike. Nekateri so izšli celó v knjigah: Montale, Ungaretti, Quasimodo itd.

Vesna Parun, o kateri pravi reški Novi list, da je največja sodobna hrvaška poetesa, je napisala med drugim, da jo spominja Scottijeva poezija na skrivnostno prodajalno z urami, kjer je najti neko religiozno melanholijo, medtem ko čas teče mimo nje. Po njenem mnenju je Scotti podoben pticam in obenem ljudem, ki nosijo v sebi neko lastno poezijo in jo razdajajo drugim.

Po besedah Uga Piscopa pa so Scottijeve besede neizumetničene, skratka, takšne, kakršne si pripovedujejo ljudje med seboj, ne da bi jih skrbno izbirali in bi bile suhoparne, kot so besede državnikov in diplomatov, ki imajo opravka predvsem s poslovanji in skrbijo za dnevno politiko.

Tudi mi lahko vse to zaznamo v teh nekaj pesmih: pripovedujejo o kruhu in očetu, o morju in jezeru, o sprehodih po gozdovih, pa o pomladi in nemirnih

lastovkah, ki jim je nekoliko podoben tudi Giacomo Scotti. Knjiga je izšla v septembru 1992 v Italiji.

IZNAJTI NAJMANJ EN VERZ

Važno je, da žilavo
vzdržiš v času.
Kajti zmeraj je kje
kakšna odvečna laž,
ki se nanjo preveč navadijo
ljudje s praznimi besedami,
napisanimi in izrečenimi
(predstave predstav ne veljajo nič).

Lepo in pomembno
je ohraniti neko znamenje,
in to, da si sam izbereš.

čému se boš uprl.
To pomnoži sanje
(morda edini in zadnji
odgovor na naše življenje).

Odklanjati in vztrajati,
pomeni reševati tisto,
kar ostane magično
v neverjetnih stvareh,
ki se vsak dan
spočenjajo v nas.

Važno je, da odkriješ
najmanj en verz,
kajti življenje
lahko živiš samo tako,
da sleherni dan
spremeniš in spet iznajdeš
nekaj drugega,
sleherni dan tam,
kjer se je začelo.

KRUH

Kruh na mizi
me spominja na obraz
mojega očeta,
kakšna je bila barva
njegovega zrnja,

pa tista hrapava skorja,
zaznamovana s trpljenjem.
Ko vzamem ta kruh,
se spomnim na križ,
ki sem ga zagledal na obrazu
svojega očeta,
preden je razdelil otrokom
kruh na mizi.
Kadar se dotaknem
tega kruha,
postane moj oče sin,
blagoslavljam ga, poljubljam ga.
Ko me hrani s kruhom,
je moj oče
znaova moj oče.

OZNAVITEV POMLADI

V tem letnem času,
medtem, ko se vrača
prva jata lastovk,
ribe in mandelji
na ves glas oznanjajo,
da prihaja pomlad,
da so se lešniki oblekli
v nežno listje
in da se zlatijo limone.
Zdaj zdaj bodo zaveli
še vetrovi s severa.

SPREHOD PO GOZDU

Sonce, ki se cedi
skozi veje,
riše ptice
in vijugasto svetlobo.
Koraki sledijo
neslišnemu dihanju trave.
Pod gozdom,
med stopinjami in vrtoglavicami
stoletij in polžev
iščem barvo cvetlice.
Splasi se, skrije in ustraši,
da jo bom nenadoma odkril.

Kako zelo iznajdljivo
se zna skriti med druge!
Kakor da je dekle,
ki odrasča v žensko,
pa postane vijolica,
ki se je sama prisilila,
da se je čudežno spremenila.

ZMERAJ SEM SPAL S TABO

Zmeraj sem spal s tabo,
v tvojem objemu iz vetra,
toda ti tega nisi videla.
Moja odeja
ima še zmeraj mero
tvojega nežnega trebuha,
ki se ob njem
tako čudovito potopim v sanje.
Jaz sem vseeno še tu.
Nenehno poslušam
tvoje globoko dihanje.
Dolgo letenje lastovke
ti bo mogoče pokazalo,
kje se běli
moja obala.

OB PETIH ZVEČER

Ura je pet zvečer.
Zdaj plove čoln
po spominih.
Toda že jutri
se razpršim vase
in med otroke,
ki sem jim bil in bom oče.
Mislil bom,
kako naj ubežim tja,
kjer se bom ob grenkem
koncu življenja
še bolj razdajal.
Tako blodim od veje do korenine
in uživam dan
ob sončnem zahodu.
Preveč težko je živeti

Žalostni so

zvedeli se in zvedeli si

svet se žali bo

ajmavala, svet jazni v

ALWINA KALIG

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

OLIVIA KALIG

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

živeti in ljubiti

eno življenje,
ki odhaja in se posavlja
od skal in čeri
v prazna pričakovanja.

GLAS MORJA

Pred morjem iščem besede,
globoke in svetle,
kakršno je morje.
Želel bi govoriti
z meseca, ki se smehlja,
iz svoje preteklosti in šumenja,
iz žalostnih brezen in prepadov,
kajti ti nimajo druge ljubezni
razen svojih skrivnosti.
Pred morjem iščem nove speve,
ki bi imeli
kanček duše vetra,
vetra, obarvanega z neskončnostjo.
Vendar vem:
tudi najgloblje dihanje
ali bridko ječanje
najbolj nevidnega vala
se razprši med čermi.
To je njihov glas, glas morja,
neponovljiv kakor moj,
ki se duši v grlu
in je samó še sopenje.
Kakor naša duša,
osupla in obupana.

JEZERO PALIČ

Ko bi te videlo morje,
kako si mirno,
tiho in njemu podobno
samó po barvi!
Ko bi si morje samo ugajalo,
da je tako majhno,
okroglo in podobno sebi,
bi se komajda razločilo od tebe!
Ko bi te videlo morje,
da si čudežno, globoko,

slano, nemirno,
 morje, ki napada obale,
 in njegovi valovi
 nenehno jezdijo drug drugega,
 bi reklo: ti si
 bela lisa v mojem rodovniku!

MOJ OČE, KMET IN ANALFABET

Moj oče je bil
 kmet in analfabet.
 V moje verze je prišel v tej noči,
 polni vetrov.
 Prišli so od morja.
 Giovanni Scotti
 jih ne bo bral.
 Kam pojdem jaz, oče,
 če otroci pozabijo
 na luč teh verzov?
 Iz njih narediš
 peruti in ljubezen.
 Bo njihova ljubezen
 krajša kakor življenje?
 Tako tudi zanje
 in za njihove otroke
 prijateljujem sam s sabo
 na belini papirja.

Uvod in prevod: Lojze Krakar

